

Stål.

Tidning från Stena Stål

2.2016

STORT BEHOV AV LÄRLINGSSYSTEM

STENA STÅL KÖPER GUJAB

PRIMAB STORSATSAR I HEDEMORA

TRIO SOM GER JÄRNET I OS

STRÅLANDE UTSIKTER

TEMA: BYGGSMIDE

Semco siktar framåt med
kraftig tillväxt i norr

Koll på Iron Man?
Var med och
tävla om en
skruvdragare
- sidan 15

 STENA STÅL

En del av din styrka

STABILA PRISER VINNER I LÄNGDEN

I september skrev jag att vi strävade efter att skärpa vårt affärsfokus. Jag skrev också att vi siktade på att anställa en ansvarig för logistik och produktion för att bli effektivare på leveranssidan.

Sedan dess har det hänt saker. Vi har i tidigare nummer av Stål berättat om att vi har förstärkt vår säljorganisation. Nu är även vår supply chain manager Maria Franksen installerad på vårt huvudkontor, se intervjun med henne på sidan 6–7.

Hennes roll är att se till att vi blir ännu bättre på att hålla rätt saker i lager, så att våra kunder slipper onödiga väntetider. Vi blir effektivare och det är viktigt, det sparar pengar åt både oss och våra kunder.

I maj förvärvade vi det välskötta Göteborgsföretaget Gujab, experter på att sälja tunn- och bandplåt som är ett relativt nytt affärsområde för oss själva. Nu fördubblar vi i ett slag våra volymer på Steel Service Center-sidan.

Vi får dessutom in skickliga medarbetare när Gujab flyttar in i våra lokaler, jag är mycket glad att kunna välkomna dem här hos oss. På sidan 11 kan du läsa historien om hur affären blev till.

En annan glad nyhet är att vi lyckats värva en ny ekonomichef: Jenny Nyström. Jenny kommer närmast från SKF Sverige där hon tidigare var finanschef. Hennes kompetens blir en bra förstärkning för oss på Stena Stål.

Stålpriiserna är ett ämne som har varit svårt att undvika den här våren. Priserna har stigit oväntat snabbt sedan årsskiftet, speciellt när det gäller skrotbaserat stål, och vår marknadschef Hans Svensson går mer på djupet i den här frågan på sidan 4. Några snabba slutsatser är svåra att dra, men priser som rör sig snabbt – vare sig det är uppåt eller neråt – brukar sällan hålla i sig. Rörligheten blir bara svårhanterlig för alla inblandade.

Till sist vill jag bara önska alla en skön sommar.

Trevlig läsning!
Henrik Forsmark, VD, Stena Stål

Vi blir effektivare och det är viktigt, det sparar pengar åt både oss och våra kunder.

Stål.

En tidning om stål som ges ut av Stena Stål.

Postadress:
Box 4088,
400 40 Göteborg

Besöksadress:
Fiskhamnsgatan 8,
414 58 Göteborg
Telefon: 010-445 00 00

HENRIK FORSMARK
Ansvarig utgivare

HANS SVENSSON
Redaktör

Vi gillar tips och synpunkter på tidningen. Hör gärna av dig till oss på adress redaktionen@stenastal.se

Besök oss på webben:
www.stenastal.se
www.stenastal.no

Produktion:
Newsroom, Göteborg
www.newsroom.se

LEIF SIMONSSON
Projektledare, Newsroom

TOMMY APELQVIST
Grafisk form, Newsroom

Framsidesbilden:
Joakim Salsbring, Semco.
Foto: Mikael Lundgren

Tryck: Göteborgstryckeriet

STENA STÅL
En del av din styrka

STÅL # 2.2016

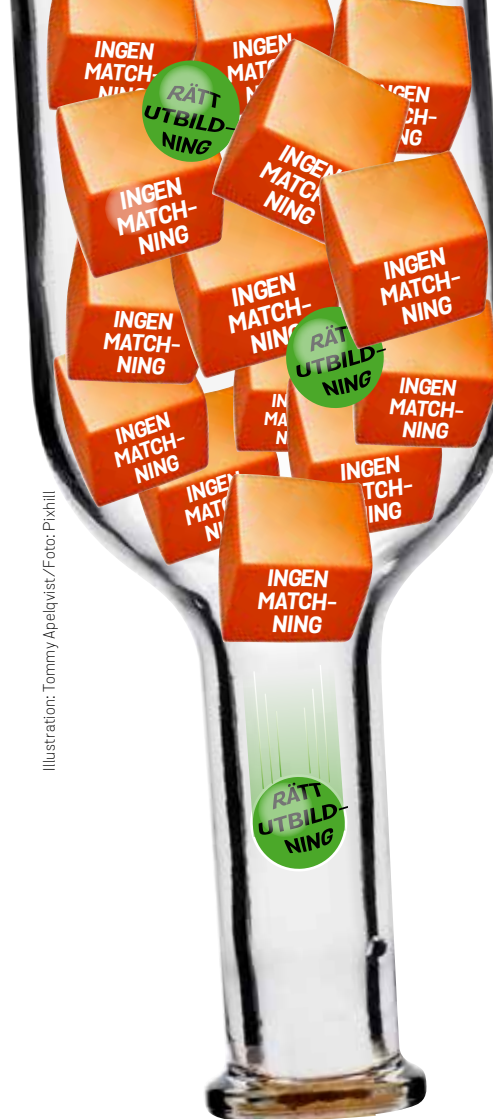

Illustration: Tommy Apelqvist/Foto: Pixhill

Brist på kompetens hindrar utvecklingen

Det är uppåt i stålbyggnadsbranschen. Stålbyggnadsinstitutets medlemsföretag rapporterar om fulla orderböcker. Det ger möjligheter till utveckling.

– Tyvärr skapas också flaskhalsar. Vi behöver mer personal till branschen men tillgången på yrkesarbetare och ingenjörer är begränsande. Vi skulle gärna se ett lärlingssystem och förhoppningsvis gör politikererna mer, säger Johan Löw, VD Stålbyggnadsinstitutet (SBI).

AV MATS EKENDAHL

Stålbyggnadsbranschen har varken större eller mindre problem än andra branscher.

– Det är jättesvårt att hitta utbildat folk i Sverige för ALLA! Det hindrar utvecklingen, säger Johan Löw, som själv är civilingenjör från Lunds tekniska högskola.

Visserligen finns det några praktiska tekniska gymnasieprogram, men de är utspridda över landet.

– Det är inte som förr när det fanns exempelvis verkstadstekniska linjer i var och varannan stad.

Därför menar Johan Löw att politikererna måste ta sitt ansvar och bidra till att skapa ett bra och utvecklat lärlingssystem.

– Många av våra medlemmar saknar också rabatten på arbetsgivaravgiften på personal under 25 år, som togs bort vid årsskiftet. Innan dess var den lägre kostnaden för att anställa och utbildade folk ett kostnadseffektivt incitament till ett indirekt lärlingssystem.

Då kunde företagen själva se till att de nya medarbetarna fick rätt kunskap. Nu kostar det så mycket att anställa en lär-

Johan Löw

ling, speciellt för mindre och mellanstora verkstäder, att det blivit ett stort problem.

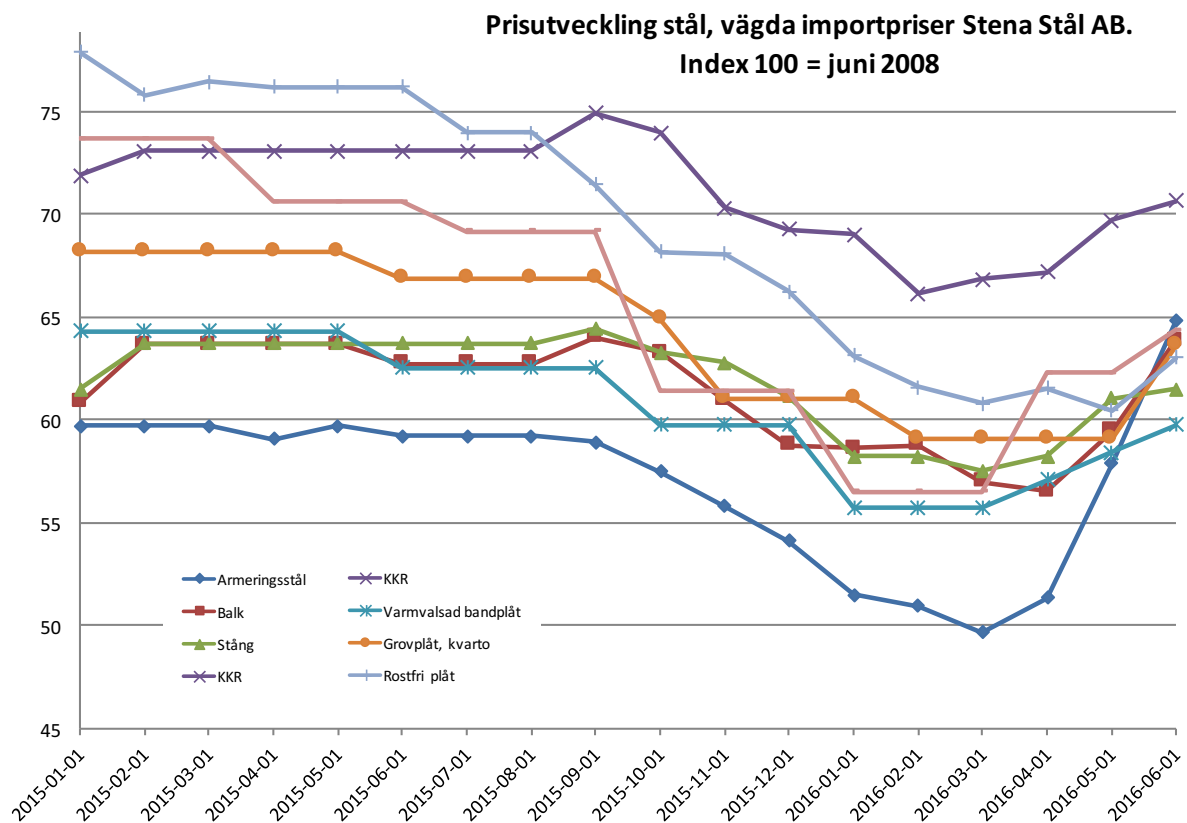
– Hos våra medlemsföretag måste de nya verkligen lära sig från början på plats. Men helst ska det egentligen finnas folk som redan kan sina saker...

Även på högskolenivå är kompetensförsörjningen svår. Johan Löw säger att det bland annat finns behov av att utveckla fler högskoleutbildade konstruktörer, som är en bristvara.

– Vi behöver fler ingenjörer som är riktigt duktiga på att konstruera, gärna i stål. Det vore naturligt att alla som arbetar inom byggbranschen lär sig grunderna i att beräkna. Det skapar en förståelse för hur man bygger. Jag läste själv konstruktion när jag studerade och måste säga att det är speciellt intressant att arbeta med stål som med sin förutsägbarhet skapar möjligheter till spännande lösningar.

Det allmänna byggandet i Sverige drar upp farten och många av SBI:s medlemsföretag har som sagt fulla orderböcker året ut.

– Det finns många jobb i stålbyggnadsbranschen, som i dag bygger kontor, köpcenter och logistikläggningar, broar, industrier, bostäder och mycket mer.

ANALYS STÅLPRISERNA ÅTERHÄMTAR SIG

HANS SVENSSON

MARKNADS- OCH INKÖPSCHIEF, STENA STÅL

Vi har sett en dramatisk ökning av stålpriserna under det andra kvartalet och det kommer att fortsätta in i nästa kvartal. Höjningarna kommer från en låg nivå och trots de senaste höjningarna har vi ännu inte nått upp till de priser som rådde för ett år sedan. Det finns flera orsaker till att priserna på stål är stigande för tillfället.

Malm- och skrotpriserna steg mycket

kraftigt i mars och april. Det medför ökade kostnader för stålverken vilket återspeglas i stålpriserna. Snabba prishöjningar leder till spekulation i fortsatt stigande priser och en rädsla hos stålbrukarna att inte kunna täcka sina behov till kalkylerat pris. De tillgängliga volymerna under andra kvartalet blev väldigt snabbt slutsålda hos stålverken och ledtiderna har ökat på alla produkter.

EU fortsätter att utreda frågan om skyddstullar på import av stålprodukter från Kina och Ryssland.

Eftersom tullar kan införas retroaktivt, innebär det en stor risk att köpa lågpris-material från dessa länder, vilket gör att denna handel nästan helt stannar av.

De europeiska stålproducenterna lobbyar nu hårt mot EU för skyddstullar skall sättas upp även mot andra länder. Vi får en situation på vår marknad som allt mer liknar den nordamerikanska där prisnivån på stål är högre än i Europa.

Efterfrågan av stål har ökat vilket stödjer en prisuppgång. På den svenska marknaden är det framför allt inom bostadsbyggnation och fordonsindustrin som tillväxten finns. För övriga sektorer är det en mer stabil bild med små förändringar av efterfrågan.

Min bedömning är att stålpriserna fortsätter att stiga i det korta perspektivet och att vi ser ytterligare höjningar efter sommaren. Vad som kan tala mot det är att priserna på malm och skrot har gått ned den senaste månaden. Men de europeiska stålverken har redan nu en bra beläggning för det tredje kvartalet och handelshindren kommer att hjälpa till att hålla upp den högre prisnivå som nu har etablerats.

MÖRKRETS KRAFTER SPRIDER LJUS OCH VÄRME

MYSRYS. Ibland får Krister Ling på Joli-Svets i Kalmar några timmar över från det vanliga byggsmidet. Det var så hans Darth Vader-inspirerade kamin kom till.

– Sedan i höstas har jag gjort ett tiotal. Mest är det befintliga kunder som köpt, säger Krister.
Är du gammal Star Wars-fanatiker?
– Inte fanatiker, men fan. Jag växte upp med Star Wars. Jag har också

försökt få tjejen att förstå storheten. Det har gått rätt bra, men så körde vi också maraton hemma för ett par veckor sedan och sträcksåg samtliga filmer. Under ett annat "mellan-jobben-tillfälle" tillverkade Krister en plåtdinosaurier inspirerad av Jurassic Park-filmerna.

– Den gjorde jag åt mig själv, men första kunden som fick syn på den köpte den direkt. Samma med nästa jag

tillverkade. De har sålt rätt bra.

I dag är det Krister som driver Joli-Svets som startades av hans farfar. Som litet företag är rekryteringsbehoven små, medan uppdragen kan vara väl så avancerade. – Tydligt är att det i dag finns väldigt många med ytliga svetskunskaper. Erfarenhet och självgående däremot är en bristvara, säger Krister.

/ Tommy Apelqvist

Rätt saker på rätt plats i rätt tid

Hon började sin bana som forskare på British Museum parallellt med en karriär inom Volvo AB och har nu landat i stålbranschen. Stål har träffat **Maria Franksen**, ny som supply chain manager och produktionschef på Stena Stål.

Hon ska göra Stena Ståls logistik ännu mer effektiv

AV THOMAS DRAKENFORS

Rollen som supply chain manager beskriver Maria Franksen som ett arbete där det gäller att hålla koll på logistiken på en mer övergripande nivå.

– Det handlar om att skapa ett system som ser till att du har rätt saker på rätt plats i rätt tid. Inte för lite, men inte för mycket heller, säger hon.

Skillnaden för kunderna? Enligt Maria Franksen kommer leveransprecisionen att öka.

– Vi får stabilare processer, mer

kontroll och kan snabbare följa upp och åtgärda saker som inte flyter.

I slutändan ska det leda till att Stena Stål blir effektivare i inköp och leveranser samt får ner sin kapitalbindning.

Efter många år inom Volvo AB, mest på Volvo Logistics, är det här frågor som Maria Franksen är bra på. Men vad kan hon om stål?

– Jag är ingen expert, men jag har bland annat suttit i fabriksledningen för Volvos växellådsfabrik i Köping, så jag är ändå hyfsat välbekant med ämnet.

”

Jag är fortfarande anställd av British Museum

I rollen som produktionschef ansvarar hon för att allt funkar bra med Stena Ståls produktionsanläggningar i Västerås, Värnamo och Storfors och efter att hon blev anställd i mars har det blivit en del resor till de olika orterna. Hon är även med i Stena Ståls ledningsgrupp, en roll hon tjuvstartade med redan i januari.

Men Maria Franksen började alltså sitt arbetsliv som arkeolog och socialantropolog. Som 22-årig forskare blev hon anställd av British Museum och fick bland annat

tillbringa tre år med utgrävningar i Jordanien.

Samtidigt var hon anställd på Volvo AB, bland annat med inriktning mot logistik, och med bas i Göteborg reste hon runt i hela världen. Ett kringflackande som bland annat ledde till att hon lärde sig ett flertal språk.

– Jag var mycket i Indien, Kina och Japan. Även USA och större delen av Europa. Att resa och träffa nya människor ger mig energi.

Nu får du börja resa till platser som Värnamo och Storfors?

– Det som driver mig är att se

nya platser och träffa människor, det spelar ingen roll om det är i Kiruna eller Tokyo. Nya människor är nya människor, var de än bor.

Saknar du inte forskningen?

– Nej, för jag gav aldrig upp det. Jag är fortfarande anställd av British Museum, det blir väl sammanlagt någon månads arbete varje år.

Kan du berätta något om dig själv som privatperson?

– Jag är en syntare och whisky-nörd, fast en samlare mer än en

”

Jag är en syntare och whisky-nörd, fast en samlare mer än en drinkare.

drinkare när det gäller dryckesvarorna. Och så har jag en passion för utförsåkning. Jag ägnar även en del tid åt ett nätverk som stöttar misshandlade kvinnor och barn.

Du verkar energisk?

– Kanske det, men egentligen handlar det nog mer om att jag intresserar mig för saker och då vill jag hålla på med dem. Själv tycker jag att jag är lat och luststyrd. När saker är fixade vill jag gå vidare, jag är ingen förvaltar-typ.

MARIA FRANKSEN

Ålder: 50 år.

Yrke: Supply chain manager, och produktionschef.

Bor: Onsala.

Familj: Sambo och två barn.

Läser: Ann Rosman och Kathy Reichs.

Lyssnar på: Just nu Prince.

Kör: MINI Coper S.

Kuriosa: Har svart bälte i judo och är en av landets få flintsmeder.

Håller ögonen på flödena. Stena Ståls nyanställda produktionschef och supply chain manager Maria Franksen är en person som är förtjust i strukturer. – Jag vill se resultat. Men att stå och peka med hela handen är inte min grej, förändringar ska ske med respekt, säger hon.

Foto: Jeanette Larsson

LJUS FRAMTID FÖR SEMCO

Umeås byggande ger tillväxt

Flerdubblad omsättning, nyanställningar och en filial i snabbväxande grannkommunen Umeå.

Med en 1090-certifiering i ryggen har Semco i Skellefteå vuxit till en allt tyngre aktör inom byggsmide på bara några år.

– Det var helt rätt satsning. Nu känner vi framtidstro, säger VD Joakim Salsbring.

AV TOMMY APELQVIST

Han möter upp vid ett av Semcos flera pågående byggprojekt i Umeå.

I flera riktningar pekar byggkranar mot himlen. I stans senaste galleria, Utopia med ett sextiotal butiker, har Semco svarat för alla ståljobb. Ett roligt och krävande uppdrag för en bra kund, lokala Balticgruppen, enligt Joakim Salsbring.

– Totalt har vi monterat 700 ton stål i stommen, entréer och genom förstärkningar i den befintliga källaren.

Mest stolt är han över atriehålet, eller "kronjuvelen" som han själv kallar den. En rejäl konstruktion i glas och stål uppe på taket som både fungerar som blickfång och släpper in dagsljus över Utopias shoppingsugna besökare.

– Alla rör är vinklade och inget är det andra likt, säger Joakim Salsbring.

JOAKIM SALSBRING, VD

Ålder: 50.

Kör: Bil och mc. Har flera HD. "Att köra och meka mc är ett bra sätt att ladda batterierna."

Då vågade jag satsa:

"Jag avvaktade 1090-certifieringen till en början. Men då företag som saknade cert försvann från leverantörslistorna hos de stora aktörerna fattade jag: Satsa fullt ut, eller börja skicka hem folk och nöj dig med att svetsa cykelställ. Det gjorde valet enkelt."

När han startade företaget 2003 var han ensam "med anteckningsblocket på fickan". I dag har Semco 17 anställda. Och det är Umeå-filialen som står för den stora tillväxten.

– Det har verkligen tagit fart. I dag har vi 80 procent av uppdragen här.

På hemmaplan Skellefteå – känd som trästaden – var det länge stiljte för en specialist på stålstommar som Semco, men nu har byggandet lossnat även där tycker Joakim. Just nu deltar Semco i projektet Älvsbrinken, där NCC omvandlar stadsparken till ett modernt aktivitetsområde. >>

"Kronjuvelen". Uppdraget i gallerian Utopia i centrala Umeå är Semcos hittills största. Att bygga atriehålet i taket krävde många arbetstimmar.

– Vi jobbade dygnet runt i två månader för att få det klart i tid, säger Joakim Öberg, Semcos platschef i Umeå, till vänster på bilden. Till höger om honom står VD Joakim Salsbring och svetsaren Sofia Björk.

Det har verkligen tagit fart. I dag har vi 80 procent av uppdragen här.

STÅL # 2.2016

STÅL # 2.2016

◀ **Kraftiga förstärkningar.** Eftersom Utopia byggdes på en befintlig konstruktion som blev både högre och större krävdes rejäla förstärkningar. Innanför glasentrén smälter stålpelarna, som Semco byggt från källaren och upp genom Utopias tre våningar, väl in i miljön.

▶ **Utbildning som gav jobb.** För två år sedan var Sofia Björk klar med sin svetsutbildning på industriprogrammet i Vännäs. Hon fick jobb direkt – på Semco. Hon trivs med jobbet och tycker att fler unga borde satsa på de industritekniska utbildningarna. – Det är ju garanterat jobb när man är färdig, säger hon. Inom kort får Sofia en ny kvinnlig svetsarkollega.

Foto: Mikael Lundgren/BILD I NORR

» För industriföretag i Skellefteå är jakten på kompetent personal, framför allt erfarna svetsare, ett ständigt problem, enligt Joakim Salsbring.

Nyligen lyckades Semco rekrytera en ung tjej från grannlandet Norrbotten som just avslutat sin utbildning på Industritekniska programmet i Piteå. I Norrbotten har kommuner gått samman om ett "teknik-college" för att matcha industrins behov.

– Det känns förstås jättebra att vårt företag kan locka folk till stan, men det visar också hur viktig enskilda kommuners inställning till industrin är i fråga om utbildningsinsatser.

Inom kort lanserar Semco en egenutvecklad produkt som Joakim hoppas mycket på. Ett slags "skal-set" som går under namnet Semco-hallen.

– Jag har jobbat länge med konceptet. En standardiserad byggnad, som vi levererar nyckelfärdig med väggar och tak, och som kunden inreder för sin verksamhet.

Byggnaden kan fås i bredderna 12, 18 eller 24 meter och Semco erbjuder bestämda längder i sexmetersintervall.

Funkar lika bra för garage som för ett närlivs?

– Jajamen, säger Joakim Salsbring.

SEMCO

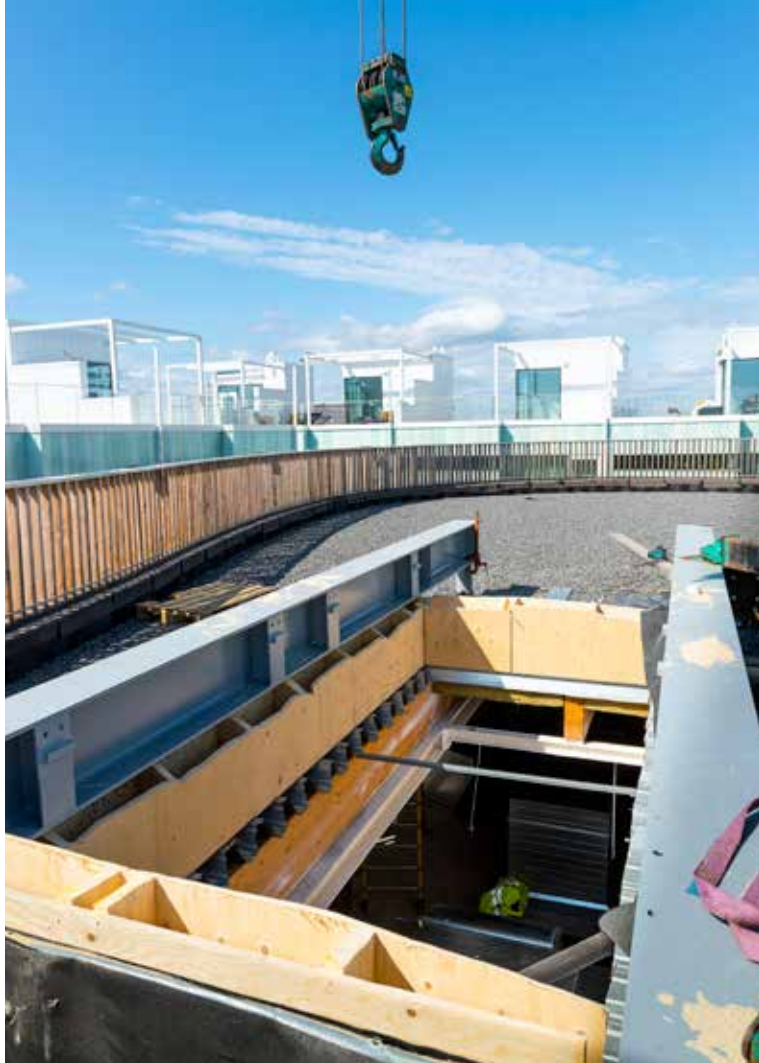
Antal anställda: 17.

Var? Filial i Umeå, huvudkontor/verksstad i Skellefteå (flyttar snart till nybyggda lokaler).

Gör? Huvudsakligen byggsmide, en mindre del industriservice och lego-svetsning.

Omsättning: Ökat från 8 till 24 mkr de tre senaste åren.

Övrigt: Nominerades till utmärkelsen "Årets tillväxtraket" på Skellefteås näringslivsgala i år.

Projekt som växer. Joakim Öberg och Sofia Björk diskuterar nästa uppdrag uppe på Utopias tak. Här uppe ska de förlänga ventilationssystemet (bilden överst) med cirka tio meter. I bakgrunden syns också några av de tio exklusiva takradhus som Balticgruppen byggt ovanpå Utopia-gallerian. Även där har Semco svarat för ståljobben.

Foto: Mikael Lundgren/BILD I NORR

Nya på Stena. I maj blev välskötta tunn- och bandplåtsföretaget Gujab förvärvade av Stena Stål, som i ett slag förstärkte med ett gäng nya experter på affärsområdet: Camilla Haglind, order och ekonomi, Ove Larsson, inköp, Sten-Olof Johansson, försäljning, Jill Emanuelsson, order och ekonomi, Lars Vester, VD, Fredrik Bergman, inköp och Joakim Wester, försäljning. På bilden saknas Leif Westman, säljare i Västerås. Foto: Jeanette Larsson

Gujab blir en del av Stena Stål – stärker tunn- och bandplåtsverksamheten

I maj blev det klart att Stena Stål förvärvar tunn- och bandplåts-specialisten Gujab.

– Vi får in en duktig säljorganisation och dubblar våra volymer när det gäller Steel Service Center-sektorn, säger Peter Svärdegård, chef för tunn- och bandplåt på Stena Stål.

AV THOMAS DRAKENFORS

När Stål träffar Peter Svärdegård och Gujabs VD Lars Vester blir det snabbt uppenbart att det inte handlar om två stenhårda konkurrenter som närmast sig varandra med misstänksamhet.

– Vi har känt varandra länge, säger Lars Vester.

En gång i tiden var de arbetskamrater hos en annan leverantör.

– Sedan dess har vi fortsatt att träffats på lunch då och då, säger Peter Svärdegård.

Nu blir de arbetskamrater igen i och med Stena Ståls förvärv av Gujab och

GUJAB I KORTHET

Startades 1970 som Gunnar Jonsson handelsbolag AB. I mitten av 90-talet förvärvades det av medarbetarna Per-Olof Olsson och Uno Sundborg. Lars Vesters far drev firman Westers stål AB där Lars själv började arbeta 1997 efter ett antal år på Munters i Stockholm. År 2000 gick de två företagen Westers stål och Gujab ihop under namnet Gujab AB.

LARS VESTER

Ålder: 65 år.

Yrke: VD för Gujab.

Familj: Fru, två söner och ett barnbarn.

Intressen: Golf och fotboll, håller på IFK.

Läser: Brittiska kriminalromaner.

Lyssnar på: Britpop, bland annat The Smiths.

Kör: Volvo XC 90 2015.

för Lars Vesters del handlar det bland annat om att se framtidsmöjligheter för sina medarbetare.

– Jag fyller 65 i år, och även om jag följer med till Stena och tänker fortsätta några år till så vill jag se en trygg fortsättning för mina arbetskamrater. Stena är ett bra och långsiktigt företag. Dessutom familjeägt precis som vi, säger han.

För Stena Ståls del är förvärvet ett sätt att stärka upp tunn- och bandplåtsverksamheten.

– Vi får in en skicklig och mycket kundorienterad grupp av medarbetare, det blir riktigt bra med

den här förstärkningen – en perfekt komplettering, säger Peter Svärdegård.

Gujabs sju medarbetare på kontoret i Prästgårdsängen i Göteborg kommer så småningom att flytta vidare till Stena Ståls lokaler i Fiskhamnen.

– Vi har även ett lager i Osby och en säljare i Västerås, han kommer att flytta in hos Stena Stål där, säger Lars Vester.

Dessutom har Gujab ett långvarigt samarbete när det gäller bearbetning med Heinz Nilssons plåtbearbetning i Osby, ett samarbete som Stena Stål nu vill utveckla.

– Ett perfekt komplement till vår anläggning i Storfors, säger Peter Svärdegård.

Affären förutsätter godkännande av Konkurrensverket.

Peter Svärdegård

Ökad konkurrenskraft. Den helautomatiska produktionslinan har fördubblat Primabs produktionstakt. Genom förprogrammering kappar, märker, fräser och borrar den stål balkar, vilket sparar mycket tid. Ett måste för att klara allt tuffare konkurrens enligt VD Per Risvall. ISO 9001-certifieringen ger han dock inte mycket för.

– Nej, den gjorde det ännu lättare för låglöneländer att slå sig in på den svenska marknaden. Då var nationella byggnormer bättre.

Foto: Ulf Palm

Investerar stort på liten ort

Uppdrag i Stockholm får Primab att växa i Hedemora

Trots hårdnande konkurrens från låglöneländer gasar byggsmidesfirman Primab i Vikmanshyttan. I fjol gjorde de sin hittills största investering, en helautomatisk produktionslina i 20-miljonersklassen.

– Vi har fördubblat kapaciteten. Nu kan vi ta hem ännu större jobb, säger VD Per Risvall.

AV TOMMY APELQVIST

Den nya produktionslinan, som kappar, borrar och blåstrar, har också resulterat i nyanställningar och en förnyring: Unga som kan programmering och ritprogram.

Var det nervöst inför en så tung investering?

– Inte ett dugg. Ska man överleva i Sverige i dag så krävs investeringar i ny teknik som ger mer produktion på färre arbetade personaltimmar, säger Per Risvall.

Primab levererar och monterar balkar, pelare, takstolar och balkonger.

Någon specialitet?

– Besvärliga konstruktioner. Då känner vi oss hemma.

Ett pågående uppdrag är en helikopterplattform på Falu Lasarett. Bland tidigare uppdrag finns jobb för Mall of Scandinavia, Tele2 Arena och Värtahamnen.

Enbart till den sistnämnda levererade Primab 1500 ton stålbyggnad.

– Fyra av fem uppdrag har vi i Stockholmsregionen, säger Per.

Läget i förhållande till huvudstaden ger bruksorten Vikmanshyttan en rad svårslagna fördelar. Då andra företag försvann eller flyttade kunde Primab köpa loss det 11 000 m² stora företagshotellet som de tidigare hyrt in sig i för en prislapp som inte varit möjlig i Stockholm.

– Vi fick bra lokaler för vettiga pengar. Och körtiden till Stockholm är bara två timmar. Trots resor och transporter har vi ett kanonläge, säger Per Risvall.

En annan fördel på en liten ort är personalen.

– Ja, min uppfattning är att folk är mer ödmjuka och tacksamma över jobben.

Dessutom har vi bra stöd av kommunen.

Hur är det att hitta kompetens?

Koll på programmeringen. Lars Andersson är en av dem som ansvarar för produktionslinan.

Smart flöde hela vägen. Primab har lagt mycket kraft på flödesoptimering: Smidig hantering från det att Stena Stål levererar material och hela vägen genom produktion, transport och slutmontering hos kund.

– Lättare än i Stockholm tror jag. Vi behöver sällan annonsera, här sprids rekryteringsbehov från mun till mun.

Med tiden har Primab vuxit till en betydande aktör. I fjol listade Veckans Affärer dem bland svenska superföretag, och Per fick Hedemora kommuns företagarpris. Men vägen dit har gått långsamt och gradvis.

Som uppväxt i grannkommunen Säter har det också varit viktigt för Per att behålla produktionen lokalt, och inte köpa in färdigtillverkade konstruktioner i utlandet.

– Att växa snabbt har aldrig varit någon ambition. Istället har jag kombinerat envishet med ett gammaldags tänkande: Att tjäna pengarna innan jag sätter sprätt på dem. Det har funkat hittills.

PRIMAB (Per Risvall Industrimontage)

Inriktning: Byggnadskonstruktioner av stål- och plåt. Egen blåsträngs- och målningsanläggning. Har även en gren inriktad på balkonger, som en av sönerna projektleder.

Anställda: Ett drygt fyrtiotal. Merparten – 20 man – arbetar på verkstan i Vikmanshyttan, 15 är montörer och resterande kontorspersonal.

Startade: 1989.

Var? Vikmanshyttan med omkring 850 invånare i Hedemora kommun i södra Dalarna.

PER RISVALL, VD/GRUNDARE

Ålder: 51.

Bor: Vikmanshyttan och Stockholm.

Kör: Volvo XC70 till vardags. Porsche GT 3 för nöjeskörning.

FRÅGAN:

Vilket är ditt mest lyckade byggprojekt?

JOHAN LANDSTRÖM, Filborna Smidesverkstad AB

– En trädskoja deluxe för en 3,5-åring med höjdvisioner. Den innefattar en linbana över trädgårdens poolområde med avslut i blomsteräng (rabatten).

PATRIK SJÖLUND, JP:s Galler i Kristinehamn.

– Garaget blev väldigt bra, men eftersom jag inte mekar med bilar så mycket längre säger jag altanen med tillhörande pooldäck. Den går att öppna helt tack vare egentillverkade öppningsbara glasörrar. Det blev riktigt bra! Där kan man ha det gött fina sommardagar.

Rejälä doningar. Besvärliga jobb är Primabs specialitet. Johan Eklund heter svetsaren.

STEFAN BERGSTRÖM, Energijägarna & Dorocell AB

– Det var när jag monterade ihop tre pallkrugar och skapade en liten odling. Odlingen är kvar men grödorna består enbart av ogräs. Jag är inte så häändig på något alls egentligen.

OS-HOPP MED NERVER AV STÅL

Angelica Bengtsson, Lisa Nordén och Daniel Ståhl är tre svenska medaljhopp vid OS i Rio de Janeiro i sommar.

För att de ska lyckas i stavhopp, triathlon respektive diskus krävs både fysiskt vältränade kroppar och nerver av stål för att prestera max i absolut rätt ögonblick.

AV MATS EKENDAHL

Angelica Bengtsson är så ung att hon definitivt inte har tävlat med stålstavar som böjde sig väldigt lite. Men med dagens moderna katapult-stavar har hon visat världsklass.

I VM-finalen 2015 blev hon fyra på 4,70 och 4,80 var inte långt borta. Kanske är det dags i OS? Själv har hon sagt: "När jag började med stavhopp 2004 bestämde jag mig för att vinna OS någon gång, på världsrekord, mot världsrekordhållerskan. Det är det ultimata målet och jag ser ingen anledning att sänka det."

Nu håller vi andan för att allt stämmer i den komplexa grenen där fem sekvenser ska flyta samman till en perfekt helhet: Ansats, stavisättning, upphoppet/C-fasen, luftfärden, vändningen/ribspassagen.

Lisa Nordén tog silver i förra OS men har efter det haft en del problem med skador och sjukdom och det var länge osäkert

om Sveriges Olympiska Kommitté (SOK) skulle låta henne åka till Rio. På sin blogg skriver Lisa: "Efter ett halvår av intensivt tävlande samlade jag ihop tillräckligt med poäng för att Sverige skulle få en nationsplats. Känner lättnad och glädje, och stolthet att för tredje gången få representera Sverige i ett OS."

Bara att hoppas att marginalerna är på "järnlady's" sida, så att det inte efter en hård spurtstrid blir förlust med ynka nio tusendelar även i detta OS ...

Daniel Ståhl har inte behövt slita på samma sätt som Lisa Nordén för att ta en OS-plats. Hans kast på 64,73 meter i VM förra året betydde både en femteplats och en tidig biljett till Brasilien. Det innebär att den här superstarka "stå(h)l-mannen" – tar 165 kilo i bänkpress, 260 i knäböj, 265 i marklyft – i lugn och ro har hunnat förbereda sig optimalt.

Potential att lyckas i OS finns. Daniel Ståhl var under en period 2014 världsetta.

Foto: Jonas Ljungdahl / BILDBYRÅN

Foto: Joel Marklund / BILDBYRÅN

Foto: Joel Marklund / BILDBYRÅN

LISA NORDÉN

Född: 1984.
Klubb: Kristianstads Triathlonklubb.
Meriter: Silver i OS 2012. VM-guld på olympisk distans och i sprint. VM-silver. VM-brons. Två EM-brons. Guld i U23-VM. Olika SM-tecken. SM-guld lag-tempo cykel, SM-silver tempo cykel. SvD:s Bragdguld. SVT:s Jerringpris.

Kul att veta: Ville som liten bli flygvärdinna eller prinsessa. Som ung tävlade hon i fälttävlan. Favoritcitaten är "Pain is weakness leaving the body".

TRIATHLON

- En uthållighetsidrott som består av tre grenar: simning, cykling, löpning.
- Grenarna genomförs i en följd utan avbrott och först i mål efter sista grenen vinner.
- I OS är distanserna i respektive gren 1 500 meter, 40 km, 10 km.

ANGELICA BENGTSSON

Född: 1993.
Klubb: Hässelby SK.
Personbästa: 4,70 meter både inom- och utomhus.
Meriter: Brons i inomhus-EM, fyra på VM, 3 SM-guld ute och fyra inne. Guld i Ungdoms-OS, Ungdoms-VM, Junior-EM och U23-EM. Två Junior-VM-guld.
Kul att veta: Spelar klarinett, broderar och avgudar sin katt.

STAVHOPP

- Staven är cirka 3-4,20 meter lång, beroende på utövarens längd.
- Det finns inga regler för hur staven ska se ut.
- Från början gjordes stavar av trä, sedan bambu, stål, aluminium, och i dag gäller glasfiber/kolfiber.
- Stavar har en orange varningsetikett där det står att stavhopp är farligt och att allvarliga skador, förlamningar och dödsfall har inträffat.

DANIEL STÅHL

Född: 1992.
Klubb: Spårvägens FK.
Personbästa: 66,89 meter.
Meriter: Femma i VM 2015. SM-guld. SM-guld i kulstötning.
Kul att veta: Två meter lång. Väger cirka 135 kilo. 220 centimeters räckvidd. Skostorlek 50,5. Pratar finska flytande.

DISKUS

- En modern diskus för herrar har diametern 22 cm (damer 18,2) och väger två kilo (damer ett kilo).
- Kanterna är i regel av stål och de platta sidorna är av plast, glas- eller kolfiber och måste vara släta.
- Alla mått på diskusen är strikt standardiserade och kontrolleras innan varje tävling samt direkt efter nationella och internationella rekordnoteringar.

NYA SÄLJARE PÅ STENA STÅL

Denna gång välkomnar vi:

Andreas Petersson, Värnamo
Michael Pantzar, försäljningschef
Tunn- och bandplåt, Göteborg.

Kontaktpgiffiter finns som vanligt på vår webbplats: stenastal.se

TÄVLA OM ... skruvdragare

Här intill ser vi tre OS-deltagare som är beredda att ge järnet när det gäller. Eftersom temat i det här numret är byggsmide vill vi gärna att du med ska kunna ge järnet i dina byggprojekt. Därför lottar vi ut en skruvdragare till den som skickar in det först öppnade rätta svaret på följande fråga:

Hur långa är distanserna i en Iron Man? Svara med det alternativ du tror är rätt. Ditt svar vill vi ha senast 15 augusti.

- 1:** 3,86 km simning, 180,2 km cykling och 42 195 m löpning
- X:** 2,5 km simning, 203 km cykling och 30 166 m löpning
- 2:** 5,25 km simning, 111 km cykling och 24 333 m löpning

Skicka ditt svar till oss på redaktionen@stenastal.se
Ditt svar vill vi ha senast

15/8

Grattis Anna, du vann säkerhets-kitet!

Anna Müller som jobbar på MVB ÖST i Johanneshov visste att rätt svar på förra numrets fråga ("Hur långt från bilen ska varningstriangeln stå om du tvingas stanna på en motorväg?") var alternativ, B: 50-100 m. Säkerhetskitet kommer på posten.

SUDOKU – medelsvårt

6	5			8	1		
		2					6
		1		4	7		3
4			1			2	
			4	7			
1	3						5 8
	1		8		4		
9				2		7	1
2				5		9	4

Dags att gnugga geni-knölarna. Lösningen hittar du som vanligt på stenastal.se/sudoku.

RETURADRESS:

Stena Stål AB, Box 4088
400 40 Göteborg, Sverige

"Hela branschen har gått igenom ett stålbad"

7 frågor till
Per Blanck,
Nordenchef
för Vallourec

AV THOMAS DRAKENFORS

Vallourec-koncernen har sitt säte i Frankrike. Hur stor är er representation i Norden?

– Vallourec Norden är ett helägt marknads- och försäljningsbolag med tre anställda. Vi sitter i Varberg.

Varför just Varberg?

– Vi har alltid haft många viktiga kunder i den här delen av landet. Men att det blev just Varberg är mer av en tillfällighet, men det är i och för sig en trevlig stad. Sedan har Vallourec även ett kontor i Norge, nischat på olje- och gasindustrin. Den branschen står för 60–70 procent av koncernens omsättning.

Sömlösa varmformade konstruktionsrör (VKR) är er storsäljare, har ni några andra volymprodukter?

– Här på den svenska marknaden är VKR definitivt en huvudprodukt, men vi säljer även en hel del ämnesrör för den mekaniska industrin. Allmänna konstruktionsrör har vi också en del volym på.

Stållpriserna har skjutit i höjden, tror du att det håller i sig?

– Väldigt svårt att förutsäga på längre sikt. Men förhoppningsvis ser vi nu slutet på en längre period med kraftigt sjunkande stållpriser. Vi är väl inte direkt en krisbransch, men det har varit några år med tuff handelspolitik på global nivå, hela branschen har gått igenom ett stålbad. Vi har egna rörvälsverk bland annat i Düsseldorf och Mülheim.

Vad har du själv för bakgrund?

– Jag är civilekonom, och att det blev stålbranschen är en slump. Jag reste till Frankrike för att plugga språket ett halvår, men blev kvar i fem år. Ett perfekt upplägg för att börja jobba med stål? Nej, jag halkade in här på ett bananskal.

Hur då?

– När jag kom hem från Frankrike sökte jag jobb och såg en platsannons från en fransk firma med kontor vid Kungstorget i Göteborg, de råkade sälja stål.

Vad kunde du om branschen då?

– Inget. Men jag var bra på ekonomi och talade språket ... så jag fick jobbet. Det var bara att sätta igång och lära sig och på den vägen är det.

PER BLANCK

Yrke: VD för Vallourec Norden.

Ålder: 52 år.

Bor: Varberg.

Lyssnar på: Deep Purple.

Läser: The Economist.

Intressen: Golf och stand up-paddling.

Kör: Volvo V70.

VALLOUREC

Grundat: 1957.

Antal anställda: 24 000.

Finns i länder som: "Vi finns i USA, Brasilien, Angola, Korea, i länder i Centralamerika, Mellanöstern, Asien ... ja, hela världen kan du nog skriva".

Omsättning: 3,5 miljarder Euro.